

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za se leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četrtostopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, Gledališka stolnica. Upravištvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 15. marca.

— r.— Že je nas preobdajal strah, da so naši državni poslanci podvrženi morda tistemu zimskemu spanju, ki stlači polha v duplo, kadar pobeli prvi sneg zelene loge. A sedaj so se vendar zopet oglašili in raznenadili so Slovence z malim razporom. Barona Scharschmid predlog, po katerem naj bi se germanizacija s pomočjo posebnega zakona utrdila in pospeševala, razdvojil je peščico naših državnih očetov, da so se razkrojili na tri strani: jedni glasovali so za komisijo, drugi proti nji, in tretji si sploh nikakega mnenja napraviti niso mogli, ter se niti glasovati niso upali! Večje babilonske zmesnjave si skoro misliti ne moremo. In vendar se je razpravljalo o predmetu, ki je moral slovanskim poslancem sam ob sebi jasen biti. Razpravljalo se je o predlogu, ki hoče za vse čase odijozen privilegij ustanoviti nemškemu jeziku v korist, ter uničiti jedenkrat za vselej tisto načelo, ki je obseženo v XIX. členu naše ustave. Odslej naj imajo Nemci največ pravic, Slovani pa samo toliko, kolikor bi nemškemu privilegiju ne služilo v kvar! Kdor ima le kolikaj narodne zvesti v sebi, ta mora biti prepričan o tem, da Scharschmid predlog nikdar zakon postati ne sme.

Če se je tedaj o takem predlogu razpravljalo, menil bi človek, da naši poslanci niso imeli druge dolžnosti, nego tesno skleneni in jedini stopiti na bojišče, ter se z vso odločnostjo postaviti v bran. Obžalovati je, da tega neso storili, in to toliko bolj, ker so jim bratje Čehi pokazali pravo pot, in ker je voditelj českega naroda Ladislav Rieger prepričevalno odkril vse nevarnosti, ki bi slovanstvu pretile, da postane zakon Scharschmid predlog. Smešno je meniti, da bode predlog, ki se vidi narodno in materialno krepko uterenjem Čehom silno nevaren, Slovencem pravi dar božji, in smešno je tudi upati da bi zakon, ki bi ugajal nemškim levicarjem, mogel Slovanu pravičen biti. Časi, ko so Trojanski konji preslepili oblegane trnjave, so že davno pretekli, in darovi Danajcev se v naših dneh cenijo po pravi vrednosti! Ali o vsem

tem dana bode nam prilika govoriti pozneje, ko se bode o Scharschmidovem predlogu z nova obravnavalo v visoki zbornici.

Nikakor pa ne moremo molčati o govoru našega državnega poslanca, gospoda Jakoba Hrena, s katerim je leta v svojem imenu in v imenu grofa Hohenwarta, kneza Windischgrätzta in profesorja Šukljeja priskočil Scharschmidu na pomoč. Kako neroden in neumesten moral je biti ta govor, pričuje pač najboljši tisti krik in hudomušni šum, ki je zavladal vsled tega govora po levicarskih listih! Mogoče je, da govornika neso prav umeli, in da dolenski državni poslanec svoji misli ni mogel dobiti pravega izraza, a ravno zategadelj bila mu je dolžnost molčati, ker toliko je moral vendar vedeti, da se v imenu slovenskega naroda tako govoriti ne more, in da slovenski državni poslanec pri tako kardinalnem **strogo narodnem** vprašanju, katero hoče rešiti barona Scharschmid načrt, ne smé naglašati samo svojega subjektivnega mnenja, ki je obilokrat nezanesljivo, posebno tedaj, če si je človek to subjektivno mnenje ustvarjal in koval v nemškem Celovci!

Gospod Hren se je tedaj brez dvojbe prenagli, in ker je parlamentarični novinec, nočemo preostro obsojati niti njegovega govorja, niti njegovega obnašanja proti Čehom, ko jim je očital, parlamentarično nezrelost; pač pa konstatujemo, da je govornik zastopal pri ti priliki samo svoje tri tovariše, in da ni imel mandata v imenu Slovencev tako govoriti!

O vsebini Hrenovega govora nečemo na dolgo razpravljati. Argument, da mora Slovan, vsak predlog od nemške strani spoštljivo poslušati ter se o njem posvetovati, Slovencem, ki smo bili že tolikokrat po Nemcih kruto obrcani, zasmehovani in zasramovani, ne more dopadati. Samo na Koroško poglejmo in opazujmo, s kako „spoštljivostjo“ se sprejemajo predlogi slovenske stranke! Kakor psi za zajcem so koroški nemškutarji za Slovencem, in ti so pravi Heloti, dasi imajo skoro tretjino prebivalcev v starodavnem Gorotanu! Sicer pa parlamentni plesna dvorana, kjer se ima občevati vedno z belimi rokovicami na prstih in z medom na jeziku!

Kako se je tedaj Aquilina po starokranjski velela, „slovenski“ se ne more reči, ker Sloveni so po Nestoru nekdaj po Duaži bivali, tudi Dunaj slavno poglavito mesto našega cesarstva postavili, a iz Dunaja so jih, kakor Nestor poroča, Vlahi to je Kelti pregnali, a v spomin, da so Sloveni Beč postavili, še so Kelti mesto zmirom imenovali: Vindobona to je: Windengründung, windische Gründung, ker „bona“ po slovitem keltskem gramatikaru Casperu Zenstu označuje: Gründung, Fundatio, zato: Juliobona Julius, Augustobona — Augustusgründung. Mi smo slišali, da v latinščini: „aquilus“ označuje črn, črnkast, črnorujav, zato: aquila, orel, ptič črne barve, aquilo, sever, boreas, der Dunkelbringende, kako učeni jezikoslovci trdijo, in res prav imajo, ker z enakim pomenom nahajamo prasorodno grško: αγλος, Dunkelheit in literško: aklas, dunkel, schwarz, blind.

Poslušajte zdaj prečestiti tovarši poštenega družstva za podporo ubogih slovenskih pisateljev, in teh je večina, med bogataši se jih le malo sveti, in med temi najdemo čestitega našega pisatelja * * * stat nominis umbra; in strmite — Aquilina je prevod najstarejšega kranjskega mesta: Krakovo.

Kakor si mi govor deželne sodnije svetnika obračamo in obračamo, nikakor nam ni po godu. Nekaj koroškega ima na sebi in mogoče je, da je gospod svetnik govoril v hvalo grofu Hohenwarthu in knezu Windischgrätztu — ali Slovencem ni všeč, da pest slovenskih državljanov poslancev o tako odločilnem predlogu, kot je Scharschmid, ni jedina, in da se je v klaverno nasprotje stavila z brati Čehi in odličnim njihovim vodjem dr. Riegerjem, kojega nam je profesor Šuklje tolkokrat priporočal za politični uzor!

Gospod Hren govoril je tudi o utiliteti, in kolikor mi sklepamo iz njegovega poverjnega govorja, rad bi paktoval z Nemci, rad bi pripoznal privilegij nemškemu jeziku, samo da odpade ubogo malo drobtinice z germanike mize za jezik slovenski. Ali mi vprašamo, nema li Slovenec že vseh tistih pravic, ki mu jih ponuja Scharschmidov predlog, na podlagi člena XIX., in ali ne sme že sedaj vsega tega zahtevati, kar mu obljubuje baron Scharschmid? Člen XIX. naše ustave je ravno tako dobra postava, nego bode vsaka druga postava, in vzliči postavi so naši sodniki sodili, da se niti v slovenski Kranjski ne sme uložiti slovenska uloga. Ako tedaj napravite Scharschmid predlog za zakon, in ako odkažete nemškemu jeziku odijozen privilegij, tolmačili bodo gospodje sodniki duh te postave tako, da nam ne bodo zabranjevali samo nemških ulog, temveč da nam bodo sploh prepovedovali slovensko misliti, slovensko dihati! Dajte Nemcu samo kazalec od svoje roke, in prepričani smo, da Vam bo z veliko spremnostjo odzel zrak življenja, in sploh vsako prosto dlanjanje!

Postava sama Vas še ne reši, ker bi bili sicer že davno odrešeni, ko imamo vendar jasno in točno postavo v členu XIX.! Tudi smo pri administrativnih uradnikih vedno več dosegli, nego pri sodniških. Kar imamo svobode glede rabe slovenskega jezika, dobili smo jo po ukazih justičnega ministra, najvišji kasaljki dvor Dunajski pa je še pred tremi, leti razsodil, da je bila v slovenskem jeziku izdana razsodba sodnije v Kamniku,

LISTEK.

O Emoni — Aquilini.

(Berilo v zabavnem večeru.)

Cestiti tovarš našega poštenega družtva gospod prof. Vrhovec nam je lepo razlagal imenitnosti Ljubljanskega mesta pred 200 leti. Ker je dolžnost vsakega uda, ki je mož od peresa, v družtvu kaj prednašati, ne smem tudi jaz zaostati.

Moj predmet seza v predistorično dobo Ljubljanskega mesta, katerega pa ni Jason ustanovil, ker Emona, ki velja za prababico Ljubljane, je stala po preiskavah g. prof. Müllnerja v ižkem Studenci, tu pa, kjer zdaj bela Ljubljana stoji, je stalo drugo starokranjsko mesto, čijega kranjsko ime so Rimljani v Aquilina preložili. Gospod prof. Müllner si je glavo belil, kako bi se Aquilina po domačem zvala, slutil je, da se Aquilina ima izvajati iz aquilus, črn, črnkast, črnorujav, že je misil na bližnje: Črnuče, a tam ni našel sledov rimske naselbine, in mimo Črnuče ne teče tudi nobena veča voda, a pri Aquilini je tekla reka, črez katero je slavni vojskovodja Žeželjov s svojo armado korakal, in to vodo imenuje grški pisatelj Zosimus: Ακύλις = Aquilis.

Kakovčani so najstarejši prebivalci kranjske dežele. Že Jason, jih je tukaj našel, oni so tisti „Indigence“, kateri so po Pliniji pomagali Jasonu barko pri vesi „na Savi“, kjer je bil utečal, vzdigati, in so jo na svoje močne rame si naložili, in čez barje v Ig zanesli, kjer je Jason Emona postavil.

Kakovčani so pri Vrhniku nalagali italijansko blago, in je po Ljublanci prevažali v Dunaj in črno morje. Lahi so njim vspešno trgovino bili zavidali, prišli s močno vojsko nad nje, in nje podjarmili. Koj, ko je Krakovo postalo rimske mesto, so iz Rima poslali Praetora in Aedila, ta pokliceta, ko v Krakovo prideta, mestnega župana pred se, in ga osorno vprašata: Kako bi se Krakovo velelo po latinski, mi mu hočemo rimske ime dati, quia ubi Romanus vineit, Romanus habitat. Krakovski g. župan je znal dobro latinski, naučil se je od laških trgovcev, in kakor so Kovkovčani še danes prebrisane glave, bil je tudi naš župan, ne dolgo premišljajoč odgovori: Aquilina, rekši pri sebi: sicer bi moral povedati: Corvina, ker Krakovo označuje krokarja,*) a ime: Aquilina je imenitniše, in vsaj mi Kranjci ne delamo razločka

*) Ruski: krak, kruk, karkun česke krk polsk. krak, Rabe.

v slovenskem Kamniku ničeva in neveljavna. O vsem tem bo čas govoriti tedaj, ko bodo odsek, kojemu se je izročil Scharschmidov predlog in v kojem soni Slovence, državni zbornici v tem predlogu poročali. Za sedaj pa bi svarili slovenske državne poslance pred politiko narodne mladosti, ali bolje rečeno pred politiko nezavodnosti (Politik des Unbewussten).

Iz državnega zpora.

Na Dunaji 12. marca.

Jezikovna postava, preporod Avstrije v duhu pravice, narodno odrešenje in pomirjenje — na dnevem redu denašnje seje! O teh milih, divnih in lážnih glasov! Kolikor smo jih že čuli iz poklicnih vrst, kajkrat smo jim že verjeli, ker so povrjeni bili z najvišjimi podpisimi, kaj vse smo zanje storili in žrtvovali v krvi in blagu, da bi jih priklenili na istino, da bi se uresničili nam za varno in stanovitno narodno življenje, vspešno napredovanje! Ali vsi ti glasovi bili so nam prazne sanje, bridke prevare, vse naše žrtve tlaka tlačanov! Sedem let — toliko časa namreč vlada nam že grof Taaffe — stojimo pod elastičnim vejevjem pravoljubnega programa, da kopnimo in hiram pod njim kakor bajeslovni, s prevarami uničevani Tantalus. Namestu, da je vlada tesno po svojem programu sama skrbela za korenito preosnovo podstave mirnemu notranjemu življenju državnemu, za jednakopravno uredbo narodnega območja, potiskala je naše nadje iz leta v leto, samo tudi pa tam krpajoča z naredbami piškave vrednosti ter s slepečimi personalnimi premembami. In ni se niti tedaj poprijla svoje naloge, ko je opozicija prišla s predlogom Wurmbrandovim, ki ni bil le napad na narodno svobodo in pravico nas avstrijskih Slovanov nego tudi prav odločno začenjanje Taaffejeve zastave. Tretje leto teče tudi že od tega, vedno čujemo jednakopravnostno petje nad nami, a v sebi zadovoljstva ne čutimo po njem, ker se nam jednakopravnost ne zvršuje, ker je nihče zvrševati vezan ni.

In tako smo srečno pričakali denašnjega dne, katerega nam, ne nadstranska vlada, nego znova pristranska levica predлага in razklada obsežen načrt jezikovne postave. Naravno, da od take strani za nas morejo priti le odurni glasovi! „Lex Scharschmid“ bi Čehom, nam Slovencem, Hrvatom in Malorusom izkopala jamo in če smo danes v zbornici čuli njene zagovornike, pred vsem barona Scharschmida in grofa Wurmbranda, bili smo uverjeni, da je baš uničenje slovanskega upliva v Avstriji tega predloga prvi in zadnji namen. S pravičnim uporom in trudom v sreči bi se tedaj lahko od njega obrnili. A vendar mu ne zanikajmo te zasluge, da je sprožil najvažnije vprašanje naše notranje politike, uredbo jezikovnih in narodnih naših razmer. To vprašanje se jedenkrat mora rešiti, in če nas ne varajo znamenja, tem bolje za Slovane, čim preje se to zgodi. Da gledate tega vprašanja državnozborska desnica, katerej je uredba in zvršitev jednakoprav-

med Orlo in krokarjem, in celo v Gutsmanovem slovniku je beseda „oru“ tolmačena: Adler in pa Rabe, zraven tega še je kraljevi orel imenitniša ptica, nego krak, dasiravno oba lepo ne pojeta, marveč grdo krokata. Dominus spectabilis Aedilis je zapisal v matice Aquilina, in Dominus strenuus Praetor je izdaval odslej vse ukaze in odloke: ex Aquilina. Krakovčani so si skoro rimsko kulturo prisvojili, latinski kramljali, in radi slišali, ako jih sošedni Štajerci, ki so se takrat „Norici“ klicali, imenovali: Aquilinente ne pa Krakovčani.

V vatikanskem arhivu se je našel star rokopis Krakovskega pisatelja: Caius Carpio. Ker Carpio pomenja karf, si je gotovo ime dal po Krakovskem karfu. Ta je spisal razpravo. „De origine Aquilinae“, in iz tega posnaimem sledče vrstice.

Urbs Aquilina condita vetustissimis temporibus a Carnis, vocabatur prius Krakovo, postquam in civitatem romanam redacta, accepit nomen Aquilina, denominatio orta ex vocabulo carnico krak, aquila vel corvus, attamen Krakou etiam significat: aquilus, niger, fuscus, sicuti per vocabulum carnicum: vran exprimitur niger, aquilus, corvus, et equus niger.

Ker je Lubljanca takrat iz barja dobivala še prav črno vodo, so tudi to reko imenovali: Kraka lat. Aquilis, po nemšk. Rabenschwarz. Čestitim tovarišem se ponizno klanja častni ud

Eπιχειρος.

nosti program, ni jedina, to je bilo že poprej jasno, a še jasnej je po denašnjem glasovanju. Užalila nas je ta razcepjenost, a še hujše nam je bila zavest, da še tisto pičlo organizacije, kolikor je naši zastopniki imajo v Hohenwartovem klubu, nič ne velja, da nemajo toliko mejsobnega dogovora, da bi mogli v zbornici nastopati složno. Dvanajst jih je, pa je poslanec g. Hren moral govoriti o „frakciji!“ Stvar se je bila poprej razpravljala tudi v klubu, seveda ni bilo časa, da bi bili vsi naši navzočni — in ukrenilo so je tedaj, da bodo glasovali za odsek Levičarskega predloga. Hvaliti moramo samo to, da je bil takoj sklep storjen, ne glasovati tako brez javne motivacije. Danes je bil prvi upisan gosp. prof. Šuklje, da bi meritorno govoril proti predlogu, potem pa razložil, zakaj v formalnem oziru želi, da predlog pride v razpravo v odsek. Pa dal se je izbrisati, ker sta ga osobito dr. Rieger in Trojan pregovorila, da bi tako zastran meritornega govora ne bila predolga debata. To je menda navdlo tudi dra. Gregra, da ni govoril, dasi upisan. Kolikor smo posneli iz razgovora z gosp. poslancem prof. Šukljejem, njegov govor bi bil na povsem pravem stališči. G. prof. Šuklje je predlogu apriorističen nasprotnik in pobijal bi ga glede na njegov princip, kakor tudi na podrobna določila in na tendencijo. Vendar pa on ni za to, da bi se zavrgel predlog „a limine“ in to zaradi tega, ker je stanje slovenskega naroda tačas tako sumno, da se je treba poganjati za zvrševalne postave k členu XIX. Tudi na Kranjskem so vsi boljši pogoji življenja „precarium“, a na Spodnjem Štajerskem, na Koroškem in v Primorji so razmere sedaj veliko hujše, nego li so bile pod meščanskim ministerstvom in v Lasserjevej dobi. Praksa nas je o tem uverila, da naredbe zastran čl. VII. drž. osn. postave ne izdajo ničesar, nego nujna je potreba zvrševalnih postav k členu XIX. Kar se pa tiče kompetence, poklican je nekoliko deželni zbor, nekoliko pa sta poklicana eksekutiva in državni zbor. Tembolj je gospod poslanec profesor Šuklje tudi za kompetencijo državnega zpora, ker bi Slovenci ne dosegli svojih pravic, ako bi te zavise bile od zvrševalnih postav nemških deželnozborskih večin v Gradiču in Celovci, ali italijanskih v Trstu in v Po-reči. S predlogom Scharschmidovim se v odsek, to je jasno, ne bode dalo nič pričenjati, ker se niti zboljšati ne da, toda razprava o njem bode dala vskovrstnega gradiva za blagodejno zvrševalno postavo člena XIX., v kolikor je zanje pristojen državni zbor.

To pravo stališče zastopati je imel hvalevredni namen slovenski zastopnik g. svetnik Hren, ki se je danes v debati oglasil na posebno željo koroških rodoljubov. Mi bi bili le želeli, naj se je to zgodilo v takej obliki, da bi Levičarji ne bili imeli toliko, če tudi prisiljenega veselja z izjavami tega poslanca. Prvič je on videl več dobrega za jednakopravost v Scharschmidovem predlogu, kakor pa je v resnici; najbrže je imel pred očmi le koroškega Slovenca, kateremu se v narodnem oziru slabše kakor sedaj ne more goditi in kateremu bi že „lex Scharschmid“ bila dobrota. Ker je s tega stališča jedenkrat preveč poudaril spravoljubivost jezikovnega načrta, ob jednem pa pretrdo odsodil upor Čehov proti predlogu — in to je bila druga napaka, ne bomo se čudili, ako bodo nemško-liberalna glasila jutri to kost glodala in če bodo češki listi našega poslanca obsojali. V drugih ozirih pa je bil govor zasnovan z dobrimi razlogi, ki so stališče g. Hrena označili „contra“ predlogu, če prav se je — menda je to bil parlamentarni „lapsus“ — upisan „pro“. Tudi to smo pozvedeli, da formalnega mandata g. govornik ni imel od tiste frakcije, ki se je sicer z njim ujemala, ker klub ni nobenega vezal v tem oziru in so se le tedaj navzočni slovenski poslanci dogovorili, glasovati za predlog. G. svetnik Hren je obrazložil le svoje stališče in željo zlasti Celovških Slovencev, ki zahtevajo narodnostno postavo.

Kakor smo že dejali, slovenski glasovi so se cepili pri glasovanju. Proti razpravi v odsek so glasovali tisti, ki jih ni bilo pri dogovoru v klubu, za njih pa gg. grof Hohenwart, prof. Šuklje in knez Windischgrätz. G. Hren je bil slučajno zadržan, gg. Obreze, dra. vit. Tonkija, Nabergoja in Vošnjaka pa na Dunaji ni.

O debati samej le nekaj malega. Levičarji: baron Scharschmid, Heilsberg in grof Wurmbrand premlevali so več ali manj znane argumente in sofizme. Knez Czartoryski je za poljski klub izjavil,

da bode stranka glasovala za razpravo v odsek, dr. Rieger pa v imenu kluba češkega, da predlog zavračajo „a limine“. Malorus Kovalski je govoril za razpravo. Dalje sta z desnice govorila Hren in Pavlinović, ta v hrvaškem jeziku naglašajoč, da je Dalmacija državopraven del Hrvatske, da je tedaj njen deželni jezik hrvaščina. Dr. Sturm je predlagal glasovanje po imenih, in sicer zato, da se po kaže, kdo je za Avstrijo, kdo ne. Ta druga interpretacija, katero je takoj predsednik kaznil s protestom, vzbudila je viharen prizor, ker je z jedne strani dr. Rieger, razburjen z desnicu mahaje in z gromkim glasom oporekal Levičarsko predbacivanje, z druge strani pa je proti njemu levica prav divje razsajala. Za tem je bilo glasovanje, v katerem so nekateri češki poslanci oddali svoj votum z „ne!“ in konec je bil, da se je predlog Scharschmidov odstopil z 208 glasovi proti 68 posebnemu odseku, česar 36 članov se ima še odbrati.

Koliko vspeha in kedaj se ga nam je nadjeti, to nam zakriva bodočnost. Ali upanje imamo, da bode desnica imela dovolj moči, zložiti se za proti-predloge, za načrt prave avstrijske jezikovne postave.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. marca.

Listi raznih strank se bavijo s sklepom državnega zpora, da se Scharschmidov predlog izroči posebnemu odseku v pretres. Nemški liberalci se jako radujejo, da se je opoziciji posrečilo zasejati razpor mej desnico. „N. Fr. Pr.“ misli, da se je položaj od takrat, ko se je Wurmbrandov predlog zavrgel, bistveno premenil. Nek drug liberalni list pa misli, da je razkol navstal vsled nekih višjih uplivov in trdi, da je potegovanje vlade, da se predlog izroči odseku, v zvezi z nedavno izdanim ukazom vojnega ministra, da se pri vojakih v službi ne sme nikjer rabiti polkovni jezik, ampak le nemški vojskini jezik. Mogoče je vse. Poslednji čas se vladni krogi bolj začenjajo ogrevati za nemščino. Staročeški listi se tolažijo, da razkol, ki se je pokazal na desnici pri glasovanju o Scharschmidovem predlogu, ne bode imel nikakih slabih posledic. „Narodnim Listom“ se pa položaj zdi jako kritičen. Naši zavezniki so nas zapustili, piše ta list. Razen južnih Tirolcev, nekaterih Slovencev in Dalmatincev ni nobeden naši zaveznik, na katere so se Staročeši toliko zanašali, v tem našem životnem vprašanju glasoval z nami. Najbolj je Čeho užalilo glasovanje Poljakov; to je najhujša prevara, katero so Čehi v svojej aktivnej politiki na Dunaji doživelj. Tudi ti Brut? kličejo „Narodni Listy“, ali se celo poljski bratje nemate srca za nas? Še celo vi ste nas zapustili v trenotku, ko baš zgodovina jasno govorí, kaka nevarnost nam vsem preti od germanizacije. Govor Czartoryskoga tolmačijo „Narodni Listy“ tako, da so Poljaki pripravljeni vsprejeti nemški državni jezik, samo Scharschmidov predlog bodo nekoliko premenili in ga z nekaterimi dodatki olepšali, da ne bode tako nevaren videti, a v resnici pa bode ostal, kakeršen je. Poljaki neso samo razrušili slego na desnici, ampak dali so tudi Nemcem nova upanja. To glasovanje je črn oblak, iz katerega preti zakoniti nemški državni jezik. Pokažalo se je, kako slab je češki upliv. Češki narod se bode sedaj prebudil in spoznal, koliko se ima zanašati na svoje zaveznike in to je tudi nekaj. Kako veselje so morali občutiti Bismarckovi pionirji, ko so poljski poslanci tako odgovorili njih adresi na Bismarcka. Vlada stoji popolnem na podlagi Scharschmidovega predloga, katerega pa Slovani ne morejo vsprejeti. Jezikovni odsek jo le nevarnost za jedinost desnice. Nikdo ne more vedeti, kaj se v njem vse prigodi. Čehi bodo morda morali motovirani dnevni red odkupiti s koncesijami raznim frakcijam. Ko bi se nemščina proglašila za državni jezik, potem bi čast zahtevala od slovenskih poslancev, da bi se v državnem zboru posluževali samo svojih idijomov. Vlada in levica naj bi pa skrbeli za tolmače. Vladino sodelovanje v odseku bodo brez vse koristi. Ako se prizna nemščina kot državni jezik, morajo slovenski poslanci izstopiti takoj iz odseka, če se pa ne prizna, bodo pa Nemci isto storili. Ko je grof Taaffe v zboru spregovoril, odpri se je mej vlado in Čehi ravno tako širok prepad, kakor je mej Čehi in Nemci. Vlada naj le pomici, ali bolje varuje avstrijske interese, če se brati z Knotzem, kakor bi se pa s Čehi, nemški klerikalci naj si pa sedaj drugod iščejo zaveznikov za svoje nazadnjaške namene. To je sedaj gotovo, da klerikalci s pomočjo Čehov ne bodo dobili konfesionalne šole. Češki narod, ki je prisilil svoje poslance, da so glasovali že v prvem branji proti Scharschmidovemu predlogu, bodo tudi znali zavreti, da sedaj češki poslanci ne dovolijo konfesionalne šole. O takem predlogu, kakor je Scharschmidov, bi se Čehi mogli pogajati samo z Bismarckom, dokler so pa v Avstriji, ga pa morajo z breco zavrniti.

Vnanje države.

Nedavno so nekateri listi objavili oklic princa Petra Karadjordjevića. Ta oklic je pa nekda le ponarejen in ga ni izdal zet **črnogorskega** kneza. „Glas Crnogorča“ objavi v prvi številki izjavo, da princ Peter ni izdal dotednega oklica. Peter Karadjordjević biva že jedno leto skoro neprestano v Črni gori, dotedni oglas je pa izdan v inozemstvu. Sicer pa tudi ni misli, da bi bil Peter Karadjordjević izdal oklic, ne da bi se bil poprej sporazumel z Rusijo. Rusija je pa odločno delovala na to, da se zabranijo kaki daljši prevrati na Balkanu.

Srbški ministrski predsednik Garašanin bi rad odstopil, predno se snide skupščina, samo kralj ga prigovarja, da naj še počaka, da skupščini poroča o dogodkih v poslednjih mesecih. Garašanin se izgovarja, da radi slabege zdravja ne more več dalje vladati. Nam je prav umljivo, zakaj se Garašanin boji stopiti pred zastopnike naroda. Ne ve kako bi opravičil vladno politiko po neuspehih na bojišči. Po želevnici se je ustavil za osem dni prevoz blaga, ker se prevažajo rezervisti, vračajoči se domov.

Razmere mej **Grško** in **Turčijo** so še vedno zelo napete. Zlasti na Kreti hudo agitujejo Grki za združenje te dežele z grškim kraljestvom. Mohamedanci na Kreti so že v velikem strahu in beže v utrjena mesta. Oblastva se prizadevajo kolikor je moč pomiriti prebivalstvo. Kristijanski seljaki na Kreti hoteli so izročiti zastopnikom velenstvij prošnjo, da bi se pridružili Grškej. Konzuli so pa že poprej dobili ukaz, da ne smejo vspredjeti nobene take resolucije.

Nedavno je nek turški list priporočal zvezo **balkanskih** držav pod vodstvom Turčije. Ta ideja pa najbrž ni bila kristijanskim državicam po volji, kajti nič več ni čuti o njej. Sedaj je pa baš isti list predlagal carinsko zvezo vseh balkanskih držav. Ta ideja bi pa ne bila tako napačna, a vendar ni dosti upanja, da bi se uresničila.

Tudi v **Rusiji** hočejo uesti obligatorični ne deljski počitek, kakov se je uvel poslednja leta v raznih državah. Dotične določbe pa hočejo postaviti na cerkveno stališče in jih baš sedaj pretresa sveta sinoda.

V **Rusiji** in **Nemčiji** se že več let dejajo priprave za velik boj, ki se bode prej ali slej bil mej Nemčijo in Rusijo. Četudi sta si obe državi prijazni, vendar obe utrujujeta mejo. Rusija ima že dlje časa v poljskih pokrajinal primeroma dosti vec vojske nakupicene, kakor v drugih krajih. Vsako leto se kak polk kar natibem pomakne na Poljsko. Isto dela Nemčija. Vzhodne trdnjave so kar nabite z vojaki. Iziranje Poljakov nemaj tudi drugačna namena, kakor da se Nemčija iznebi elementov, katerim ne zaupa. Bismarck misli, da se v tem velikem boju ne bode mogel zanašati na Poljake, zategadelj jih skuša ponemčiti, oziroma nadomestiti je z nemškim življem. To je uzrok zatiranju Poljakov v Nemčiji. Bismarck je pa tudi hotel nasprotstvo mej Poljaki in Rusi porabiti v svoj prid. Nemški oficijozni listi objavili so pismo nekega Volhinskega poljskega veleposestnika, kateri svetuje Poljakom, da naj se odrečeo Poznanjskemu ter se preselijo v Volhinijsko. S tem bodo pridobili zase Bismarcka, ki jim bode pomagal ustanoviti novo poljsko državo, ki bi segala do Črnega morja. S tem bi bilo rešeno tudi orientalno vprašanje, kajti Rusom bi se zaprla pot do Carigrada. To pismo je najbrž izmišljeno in ima pred vsem namen povzeti sovrašto mej Rusi in Poljaki. Ta zvijača se pa Bismarcku ni posrečila. Vsi poljski listi, naj izhajajo v Prusiji, Avstriji ali Rusiji, zavračajo odločno ta predlog in pravijo, da naj le Bismarck sam Rusom zastavlja pot v Carigrad, Poljaki ga ne bodo. Poljski list „Chwila“ je pa še, kot odgovor na ta predlog, priporočal osnovno nekake slovenske lige in da naj Poljaki popuste vse svoje separatistične težnje in se sporazumejo z Rusi. Priporoča njim, da naj bodo v prvi vrsti Slovani. Pa tudi Rusija je že marsikaj ukrenila za veliki boj z Nemčijo. Pred vsem hoče porusiti pribaltijske Nemce, da je ne bodo delali sitnob v tem boju. Pridobiti jih tudi hoče pravoslavnej veri. Njeno prizadevanje ni brez vspeha. Mnogo protestantov je že pristopilo k pravoslavju. V kratkem se bode sezidalo 15 novih pravoslavnih cerkva. Omejile so se pravice inostrancem v Rusiji. Prepovedalo se jim je bivati blizu meje. To je tudi naperjeno proti Nemcem, kateri se je bilo posebno mnogo naselilo v Poljskej, da bi bili služili za nemške predstraže v velikem nemškoruskem boju. Več Nemcov so pa že iztirali iz Rusije. Ker je v ruskih državnih službah mnogo Nemcov, kar bi utegnilo Rusom v odločilnih trenotkih mnogo škodovati, pripravlja ruska vlada zakon, da noben inozemec ne bode mogel v Rusiji uradnik postati. Ta določba bode nekda veljala celo za privatne uradnike.

Bismarck se neče udeleževati posvetovanj odseka, ki pretresuje vladno predlogo o upeljavi državnega monopola na žganje, če tudi je popred to obetal. **Nemški** državni kancelar je spoznal, da bode vladna predloga zavrnjena, zato neče nič več slišati o pogajanjih dotednega odseka. Monopol bode pa že tudi res v odseku pokopan, kajti zavrnjena sta že najglavnejša odstavka vladne predloge.

Dopisi.

Iz Gorice 14. marca. (Liberaleci. — S v. Lucija na mostu.) Pod mogočnim ščitom Tržaških mogotcev osnova se je tukaj neka stranka, ki nosi ime „liberalci“, ki je pa prav za prav zmes iz židovskih, skrajnih laških, nemških in drugih elementov, katere druži le koristolovje in sovrašto do Slovence. Glasilo tej stranki je že večkrat označeni „Corriere“, kateremu je baje mej drugim namen, kazati siromakom Slovencem najlepši cvetke italijanske kulture. Takih objavili smo že mnogo, evo Vam še jedno: „Soča“ objavila je v predzadnji številki članek, kateri pozivlja konservativne elemente, naj se združijo ter neglede na narodnost odvzamejo gospodarstvo liberalni stranki v očigled bližnjim volitvam v mestni zastop. Nato je imenovani laški list strašno zakričal: gospoda, Slovenci hočejo v mestni zastop, dasi gotovo ni Slovenci, kateri bi hotel biti pri sedanjih okoliščinah v onem zboru Lahom štafaža. V tem članku, v katerem razliva poslenjak „Corriere“ ves žolč svoje židovsko-liberalne kulture na Slovence, trobi v vesoljni svet, da v Gorici živi sicer 3000 do 4000 Slovencev, a večinoma so ti le taki ljudje, ki hodijo od vrat do vrat beričti itd. Koliko bi se dalo na to odgovarjati, da se nas je že prijela novodobna židovsko-liberalna italijanska kultura! Tako pa molčimo: guarda e passa!

Znano je že, da so našli pri sv. Luciji na mostu na levem bregu Idrije veliko pokopališče iz prazgodovinske dobe, kjer kopije že dve leti g. dr. Marchesetti v imenu Tržaškega muzeja ter pošilja starinske reči v Trst. Sedaj zdramil se je tudi Dunajski dvorni muzej ter odkupil od posestnika Golje svet, da bodo smeli na njim izkopavati starine. A naš Goriški muzej se še vedno prav nič ne briga za to, da si bi bil v prvi vrsti poklican skrbeti za to, da se zgodovinske starine ohranijo deželi. Tudi drugod našlo se je mnogo starin iz rimskih časov, a čuli nesmo, da bi se bil Goriški muzej zanje briral, pač pa slišimo, da se Tržaška gospoda zanje puli.

Iz Ribniške doline 13. marca. [Izv. dop.] Kar bi bili pod sistemom prejšnje vlade zaman prisili in pričakovali, to se je učinilo pod sedanjo vlado brez vsach težav, brez vsacega hrupa, na korist tukajnjemu prebivalstvu. Novačenju podvrženim mladeničem ne bode treba odsej naprej romati v oddaljeno Kočevje, denar, čas, trud in zamudo po nepotrebrem zapravljati, da store svojo domovinsko dolžnost, da plačajo krvni davek — ampak novačenje vršilo se bode od letos naprej razen v Kočevji za naš političen okraj i v Ribnici in v Velicah Laščah. Komur so krajevne razmere našega velikega, po dolžini jako razprostrtega, po širokosti hribovitega, težko dostopnega okraja znane, kdor je opazoval, kolikim denarnim stroškom, trudu, zamudi časa in sitnostim je bila dosedaj tukajnjna odraščena mladež iz Ribniškega in Velikolaškega sodniškega okraja razpostavljena, vrhu tega, da so jih ravno iz teh okrajev največ k vojakom potrdili, ve, kake dobrote je ta naredba za naše prebivalstvo. Kajti ako že mora večji krvni davek dajati, naj se ga vsaj po mogočnosti obvaruje materialnih stroškov. Prebivalstvo za to dobroto žni neobčutno, marveč hvaležno je, da se ima zato zahvaliti visokej vladi in sl. c. kr. okrajnemu glavarstvu, posebno pa c. kr. okr. glavarju g. R. Kočevarju, koji si je stekel že mnogo zaslug za naš političen okraj.

Da si smo s tem že precejšnjo olajšavo dosegli, vendar čuti vsak, kdor iz naših sodniških okrajev ima kedaj opravila pri c. kr. okrajnem glavarstvu, kolika večja krivica se nam godi s tem, ker je sedež okrajnega glavarstva tako oddaljen od središča okraja, postavljen skoro na njega periferijo. Štiri trge, mnogo več in večjih vasij imata Ribniški in Velikolaški sodniški okraj, oba sta veliko bolj razširjena, njih prebivalstvo ima pogosteje opravila pri okrajnem glavarstvu, ker mora večina leta za letom na tuje — in vendar naj bi jedini Kočevski sodniški okraj, manj obljuden, z jedinim mestecem, brez večjih vasij, Kočevski okraj, česar prebivalstvo mora, ker krošnjarstvo ponehava, bolj in bolj doma ostajati — imel prednost. Kolika materialna škoda, zamude časa in sitnostij ima slovensko prebivalstvo radi te anomalije.

Upajmo, da se tudi v tem oziru vremena izpremené, da se bode i tu polagoma do spožnjanja pravega prišlo in da se bode i za to požrtvovalen

mož našel, ki bode to vprašanje za vse prebivalstvo ugodno rešil.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je pogorelcem v Goricah na Dolenjem Štajerskem 400 gold. podpore.

— († Ivan Lavrenčič.) Preteklo soboto umrl je v Gorici g. Ivan Lavrenčič, notarski kandidat, 29 let star. Kakor vsi njegovi bratje in sploh vsa Lavrenčičeva obitelj, bil je pokojnik uzen rodoljub, jako nadarjen in izobražen. Ker je tudi sicer imel na razpolaganje vsa sredstva za ugodno in uplivno socijalno stališče, bil bi nam gotovo izvrsten delavec in sobojevnik na narodnem polji. Zategadelj globoko obžalujemo njegovo prerano smrt. Bodi mu zemljica lahka in blag spomin!

— (Osobne vesti.) G. E. Kramar, profesor kmetijstva in potovalni učitelj za Primorsko, imenovan je ravnateljem deželne kmetijske šole v Gorici. — Gosp. Alfonz Oblak, trgovec in posestnik v Rudolfovem, poročil se je v 3. dan t. m. z gospico Katinko Solarjevo iz Krope.

— (Gosp. Jurij Šubic,) odpeljal se je sinoči v Pariz, kamer ga je poklical znani mecen v Parizu živečih avstrijskih umetnikov Karol Sedelmeyer, poverivši našega genijalnega rojaka-slikarja z veleznatnim naročilom za njegovo razstavo. Srečen pot in sijajen uspeh!

— (Dnevni red javni seji Ljubljanskega mestnega odbora) v tork 16. dan marca 1886. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvosestva. II. Personalnega in pravnega odseka poročilo o letošnjih dopolnilnih volitvah za mestni zastop. III. Stavbinskega odseka poročilo o popravi ceste na grad za Orlovim posestvom. IV. Šolskega odseka poročilo a) o dotacionskih računih II. mestne deške, nunske in mestne dekliske ljudske šole za šolsko leto 1884/85, b) o nakazilu nagrad z I. polovico tekočega šolskega leta voditeljem in učiteljem obrtnih pripravljalnih šol. V. Finančnega odseka poročilo o škontriranih mestnih blagajnic, potem tajna seja..

— (Zabavni večer) pisateljskega podpornega društva preteklo soboto bil je srednje obiskan. Predsedoval je g. Ivan Vrhovec. Prvo berilo, katero je doposal dobitnik Eπιχρυσος, čital pa gosp. prof Raič, priobčili smo v današnjem podlistku. Drugo berilo imel je gosp. E. Lah, ki je z velikim trudem prav srečno sestavil krajevna imena kranjska v obširen in šaljiv spis, kateri se sicer ne strijna z načeli jezikoslovcev, a prouzročuje mnogo veselosti in smehu. Obe berili vsprejeli sta se z veliko pohvalo

— (Slovensko gledališče.) Včeraj predstavljala se je burka „Robert in Bertram“, ki je namenjena izključno „nedeljskemu“ občinstvu. Vspeh bil je v gmotnem oziru jako dober, kajti galerija bila je do zadnjega sedeža razprodana, parter skoro isto tako in tuji lože niso bile takoj dolgočasno prazne, kakor navadno. Kar pa se tice predstave same, vspeh ni bil vseskozi povoljen. Peterospev v prvem dejanju se je skazil, tudi mesečni zbor ni šel gladko, kar je tem naravneje, ker sta ti točki jako težavi, ker se je igra prehitro uprizorila in je bilo menda premalo skušenj. Vendar moramo glede petja pohvalno omeniti gospico Nigrinovo in g. Kočélja. Naslovni ulogi sta dobro predstavljala gg. Slobodin in Šrej, bila sta tako gibena in hudomušna. Jako dobro igrala je gospica Vrtnikova, ki je sploh doslej vsako njenih mnogovrstnih ulog dobro pogodila. Izmej gosp.: sta posebno ugajala Perdan (Miha in bankir Iglovec) in Čutnik (Mokar). G. Perdan je okornega Miha prav dobro obrusal, tudi bogati bankir Iglovec se mu je posrečil, akoravno je „Iglovec“ podoba, ki v Slovencih nema reprezentantov, torej je tudi njega karikatura le z nemškega k nam prestavljena. Gosp. Šrej, ki je včeraj prvkrat v večji ulogi nastopil, bode dobra gledališka moč. Ostalih uloge so pre malo razsežne, da bi o njih sodili. Opomniti pa moramo, da so bili presledki mej posamičnimi dejanji predolgi. „Nedeljsko občinstvo“ bilo je s predstavo izredno zadovoljno in ploska in smeha bilo je v izobilji.

— (Veliko baklado) priredila je v soboto zvečer tukajnja garnizija F. M. L. baronu Reinländerju, ki je imenovan kornim poveljnikiom v Brnu. Do 300 baklašev z vojaško godbo in na tisoče prebivalstva napolnilo je Turjaški trg in g. sednje ulice. Godba svirala je več komadov, ko

pa zasvira cesarsko pesen, zasvetil se je prostrani trg v bengaličem ognji, zaorili so vojaki in drugo občinstvo: „Hurrah!“, „Živio!“ in „Slava!“, kajti baron Reinländer bil je mej vojaki, kakor mej prebivalstvom zaradi svojega koncilijantnega obnašanja jako priljubljen.

(„Pokrok“) organ českega kluba, neha 21. t. m. iz finančnih ozirov izhajati. Na mesto tega lista začno izdajatelji izdajati nov manjši list, ki bode ceneji.

— (Nesreča.) V soboto zvečer bil je na južnem kolodvoru blizu tovornih skladišč 19 letni Fran Skubic, ko je urejal vlak, tako silno strt, da je bil takoj mrtev.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 15. marca. Trgovinski minister Pino dal je svojo ostavko, ker so se tudi mej ministerstvom pokazala različna mnenja o trgovinskega ministra naredbi iz dne 26. februarja 1886 glede delokroga poštno-hranilnega urada. Zaradi tega se je na danes določena seja budgetnega odseka odpovedala.

Carigrad 15. marca. Bolgarsko-turški dogovor še ni podpisani, ker bolgarski knez nasproti prejšnjim izjavam zahteva, da se imenuje generalnim guvernerjem Vzhodne Rumeлиje, ne da bi se določil rok, kdaj se ima zopet imenovati.

Poslano.

V sakdo more biti zdrav in doseči visoko starost, ako skrbi za svoje telo. Največ bolezni izvira iz krvi, tedaj je dolžnost slednjega, na to obračati največ pozornost. Naš m preiskavanjem in dolgoletnim skušnjam se je posrečilo izumiti taka sredstva, katera hitro in brez zih nasledkov čistijo kri, krepejo pravi tok. Naša zdravilna metoda je priznana in je že bila večkrat odlikovana z redi in zlatimi kolajnami. Ozdravljamo z vsphem bolezni, ki izvirajo iz spridene krvi (brez živega srebra), žalostne nasledke skravnih navad, nadalje slabotno stanje, kožne bolezni, še tako zastarane rane, grinte, ispadanje las, trganje in revmatizem, vse ženske bolezni. Trakulijo odstranimo po posebnej metodni, celo pri otrocih v malo urah. Kilove ozdravljamo na racionalnem način z našimi po novejših metodah napravljenimi pasovi za kilove, sicer počasi ali gotovo. Prosimo pošiljati zaupna pisma z obširnim popisom bolezni s poštno znamko za odgovor.

709—15
Privatna klinika „Freisal“ v Solnogradu (Avstrija).

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve trovi	Nebo	Mo krina v mm.
13. marca.	7. zjutraj	743.86 mm.	—11.6°C	sl. svz.	jas.	
	2. pop.	743.88 mm.	0.0°C	sl. szh.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	744.50 mm.	—4.6°C	sl. szh.	jas.	
14. marca.	7. zjutraj	743.62 mm.	—5.2°C	sl. vzh.	snež.	16.20 mm.
	2. pop.	740.31 mm.	—0.4°C	brezv.	snež.	
	9. zvečer	738.30 mm.	—2.2°C	brezv.	snež.	snega.

Srednja temperatura — 5.4° in — 2.6°, za 8.2° in 5.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 15. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	86	gld.	15	kr.
Srebrna renta	86	"	20	
Zlata renta	114	"	60	
5% marenca renta	101	"	85	
Akcije narodne banke	879	"	—	
Kreditne akcije	303	"	10	
London	125	"	70	
Srebro	—	"	—	
Napol.	9	"	95	
C. kr. cekini	5	"	92	
Nemške marke	61	"	35	
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	129	50
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.	170	75
Ogrska zlata renta 4%	104	"	70	
papirna renta 5%	95	"	95	
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	"	—	
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	117	25
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	126	"	75	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	118	"	50	
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	108	"	60	
Kreditne srečke	100	gld.	179	75
Rudolfove srečke	10	"	25	
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	117	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v	207	"	—	

Otvorenje mestne mesnice

v Šolskem drevoredu št. 12.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da budem kralj pitanje govejo živino in prodajal teleje meso po najnižji ceni. Post-ežba bode izvrstna in hitra. Na zahtevanje bode meso v hišo dostavljeno.

Polde Slovša, po domače Selan,
mesar v Ljubljani.

(162—2)

Izdajelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Mi. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

V najem

dam na pet let od 1. aprila 1886 naprej svoj v najboljšem stanju se nahajajoči in vedno obilno vodo imajoči

mlin na 4 kolesa

v Pušenici, četrto ure od Ormoža na velikej cesti, s shrambo za melo in zrnje. 2 sobama, 1 kuhinjo, pivničo, 3 svinjskimi hlevi, prostorom za jedno kravo in za seno. vrtom za sočivje in jedno njivo vred.

Poleg mlinarje se tudi lahko krčmari.

Da se dožene naj-nina, bude se dne 28. marca 1886 od 2. ure popoldne naprej ta najem ravno tamkaj leitiral ter vabim k obilnej udeležitvi. Pogoji so jasno ugodni.

Matevž Senčar,

lastnik.

(164—2)

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču à 50 kr.,

zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v krizi ter živilih, oteklini, otripe žive in klic itd. V svojem učinku je nepresegljiv in hitro ter radikalno zdravi, kar dokazuje na stotine priznanj iz najrazličnejših krogov.

Prodaja (C46—20)

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Velika partija 1 (788—187)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnem povzetji, ostanek po 5 gl.

Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadal, se more zamenjati.

Uzorci proti pošiljati marke za 10 kr.

NAJBOLJŠI

PAPIR ZA CIGARETE

JEFFERSON

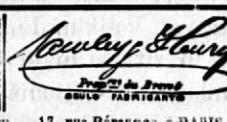
LE HOUBLON

Francosk fabrikat

CAWLE-jev & HENRY-jev v PARIZU.

Pred ponarejanjem se svari!

Ta papir priporočajo
dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann,
profesorji kemije na Dunajskem vučilišču,
in sicer zaradi svoje izvrstne kvalitete, nasebne čistosti
in ker mu niso pridljane nikake zdravju škodljive reči.

FAC-SIMILE DE L'ETIQUETTE 17, rue Béranger, à PARIS

(539—13)

Tuji:

14. marca.

Pr. Št. nu: Adler z Dunaja. — Baron de Fin iz Trsta. — Neuman z Dunaja. — Sirk iz Grada. — Trauner z Dunaja. — Kohn iz Zagreba. — Pri Št. nu: Weber, Mayer z Dunaja. — Hauff iz Kočevja. — Hirsch z Dunaja. — Petri iz Gradea. — Milonek iz Celovca. — Just z Dunaja. — Blau iz Zadreba. — Dr. Barra iz Trsta. — Blumer iz Gorice.

Pr. Št. nu: Adler z Dunaja. — Baron de Fin iz Trsta. — Neuman z Dunaja. — Sirk iz Grada. — Trauner z Dunaja. — Kohn iz Zagreba. — Pri Št. nu: Weber, Mayer z Dunaja. — Hauff iz Kočevja. — Hirsch z Dunaja. — Petri iz Gradea. — Milonek iz Celovca. — Just z Dunaja. — Blau iz Zadreba. — Dr. Barra iz Trsta. — Blumer iz Gorice.

VIZITNICE

v elegantnej obliki priporoča po ceni
„Narodna Tiskarna“

Med v satovji

à Ko. 80 kr.

Garantiran pitanc

v škatljah po 5 Ko., Ko. po 60 kr., škatja 30 kr., se pošilja po pošti proti predplačilu ali povzetji.

V škatnih na debelo ceneje.

OROSLAV DOLENEC, svečar.

v Ljubljani, Gledališke ulice.

Kri čistilni čaj.

Melbourne 1880. Odlikovan pri sve- Sydney 1879.

Priznano za to, za kar se ponuja, in poleg tega z dovoljenjem c. kr. dvorne pisarne s sklepom z dne 7. decembra 1858 in pozneje z dne 28. marca 1861 s patentom Njega Veličastva cesarja pred ponarejanjem zavarovalo, kar se še pri nobenem do- mačem zdravilu ni zgodilo. V tem slučaju gre za že dolgo časa slavnossnosti.

kri čistilni čaj gosp. lekarja Wilhelm-a v Neunkirchen-u na juž. Žel., Spod. Avst., kateri je po tisočih skušnjah s svojim antiartritičnim in antirevmatičnim uplivom s čistenjem kri in sokov pri

trganji in revmatizmu

mnogo pripomogel k zdravju. Da se ozdravi nepravilno mešanje kri, treba je nekaj časa rabiti kako zdravilo, prirodno vodo itd., in na podlagi te skušnje upeljalo se je zdravljene v topičih v vodnih zdravilnicah itd. Ravno tako in sicer z izvrstnim uspehom, ne le samo gotovo, ampak bolje in korenejte, kakor vsako zdravljene v topičah ozdravi Wilhelm-ov kri čistilni čaj (če se dalje časa rabi kot spomladansko, poletno, jesensko in zimsko zdravilo) vse bolezni, ki izvirajo iz onečiščenja kri. Tako blago se kaže ta tekočina za človeštvo, kakor so različne bolezni, ki izvirajo iz spridenja kri. Zategadelj je, kjer okoliščine zaradi pomajkanja časa ali pa sredstev ne dopuščajo obiskati kakih dvomljivih topic, pri trganji po udih, pri vseh zastaranih, trajajočih boleznih (odprtih otročjih nogah, vedno gniječih ranah), izpuščajih, vsakovrstnih molzljivih, grintav, hudihih in nevarnih oteklinah, Wilhelm-ov kri čistilni čaj jedino in bližno zdravite za vsacega, ki si hoče utrditi in ohraniti zdravje in življenje.

Piše čaja v obliki ovretka zdravilnih zelišč kaže se kot polagoma raztrajajoče in ur in goneče sredstvo za not